

Zuiniger omgaan met water steeds actueler op hockeyvelden

Internationale hockeyfederatie (FIH) wil af van verplichting om te spelen op watervelden

De hockeysport heeft water nodig om te kunnen spelen op de huidige kunstgrasvelden. Er is wel een kentering gaande. Al in 2018 sprak de internationale hockeyfederatie (FIH) de wens uit om wedstrijden niet meer op watervelden te spelen. In mei van dit jaar maakte de federatie bekend dat dit voornemen ook gerealiseerd gaat worden. De redactie was benieuwd hoe het in Nederland gesteld is met het watergebruik op hockeyvelden en hoe marktpartijen hiermee bezig zijn.

Auteur: Wijnand Meijboom

De FIH heeft dit voorjaar onder andere de sporttechnische normen voor velden verlaagd, zodat ook 'droge velden' hieraan kunnen voldoen, nu de verplichting om internationale wedstrijden op watervelden te spelen gaat vervallen. Dit is al het geval bij het WK in 2026, als de wens van de FIH uitkomt, en bij de Olympische Spelen in 2028. CEO Thierry Weil zette op een FIH-congres in 2018 al de lijnen uit. 'We kunnen niet doorgaan met het verspillen van zoveel water als er mensen zijn die nog niet eens de beschikking hebben over drinkwater', zei hij toen.

Paradepaardje

Antea Sport is al jaren bezig met het terugdringen van het watergebruik op de hockeyvelden die het bedrijf aanlegt. Het paradepaardje in dit opzicht is het Fieldflow-veld, waarbij geen beregening meer nodig is. Via waterbuffers onder het veld en een leidingstelsel met slimme meet- en regeltechniek wordt gezorgd voor een

constante en gelijkmatige vochtigheid van het veld. Daarnaast is de kunstgrastoplaag opgebouwd uit zogenoemde 'knit de knit-vezels', die dankzij hun gekrulde structuur water beter vasthouden. Directeur Gosewin Bos: 'Dankzij deze technieken kan er tot wel tachtig procent bespaard worden op het watergebruik.' In 2019 installeerde Antea Sport een eerste type van dit veld in opdracht van de gemeente Den Haag bij Let's stick together. Bos: 'Wij hebben toen gekozen voor de meeste luxe en uitgebreide versie, omdat we zeker wilden zijn van een goede werking. We hebben er veel van geleerd en werken nu aan een versie voor de breedtesport. Het veld heeft dezelfde eigenschappen en is bovendien een stuk goedkoper.' De Fieldflow 2022 wordt op dit moment aangelegd en zal vervolgens beschikbaar komen voor de markt. Bos: 'Ik verwacht dat de brede marktintroductie dit jaar nog gaat plaatsvinden.'

Zandveld 2.0

Verenigingen die bij Antea Sport aankloppen voor een nieuw veld, kunnen ook kiezen voor het zandveld 2.0. Bos: 'Ook dit veld draagt bij aan minder waterverbruik; steeds meer verenigingen kiezen hiervoor in plaats van voor een waterveld.' Antea Sport ontwikkelde het snelle veld samen met hockeyers als antwoord op de vraag van hockeyclubs die wel de speelsnelheid van een waterveld willen, maar niet de hogere aanschafprijs. Het zandveld 2.0 is voorzien van speciaal zand, dat dieper in het gras ligt en minder opspringt, waardoor de balsnelheid hoger is.

'Hockeyers zijn gewend om water te zien. Dat zal dus best wat gewenning kosten, ook op internationaal niveau'

Smits BV Leading Water Solutions is ook betrokken bij de ontwikkeling van het hierboven genoemde Fieldflow-veld. Jan Coppens van dit bedrijf noemt de op dit veld toegepaste eb/vloed-methode heel effectief. 'Wij hadden al veel ervaring met deze methode in de paardensport. Nu weten we dankzij het veld in Den Haag ook met welke versie we de markt op kunnen gaan voor de hockeysport. Het Fieldflow-veld is ideaal om het watergebruik fors te verminderen.'

Een belangrijk aandachtspunt noemt Coppens de lage waterprijs in Nederland, mede dankzij de mogelijkheid om regenwater in bassins op te vangen. Veel hockeyclubs kiezen dus nog steeds voor een op korte termijn goedkope sproei-installatie. De ene club kiest voor bovengrondse sproeiers aan palen, de andere voor pop-upsproeiers die wegvallen in tegels. Ook is het voor clubs aantrekkelijk om bij de uitbreiding van het aantal watervelden gebruik te maken van de bestaande sproei-infrastructuur

van het vaak al aanwezige eerste waterveld. Coppens: 'Het is dan alleen een kwestie van uitbreiden.'

Over de geuite wens van de FIH om af te stappen van watervelden, stelt Coppens: 'Hockeyers zijn gewend om water te zien. Dat zal dus best wat gewenning kosten, ook op internationaal niveau. Ik verwacht dat in de toekomst elke hockeyclub en in feite elk sportpark zelfvoorzienend zal worden qua watergebruik. Met Fieldflow kan een vereniging een mooie stap zetten, denken wij.'

Aanbestedingen

Het waterverbruik speelt tegenwoordig ook een belangrijke rol bij aanbestedingen, vertelt Seth van der Wielen van adviesbureau Kybys. 'Zo hebben we net een aanbesteding achter de rug voor een gemeente en hockeyvereniging, waarbij we de markt optimaal hebben uitgedaagd om de duurzaamheidsambities van de gemeente en het waterschap maximaal in te vullen, naar eigen inzicht van de inschrijvers.'

De gemeente heeft in dit geval het beschikbare budget al op tafel gelegd. 'En dat was een hoog bedrag', zegt Van der Wielen. 'De vraag van de gemeente luidde: wat kun je me maximaal aan duurzaamheidswaarde geven voor dit bedrag? Daarbij waren watergebruik, -verbruik en -berging cruciaal. In dit specifieke geval is een bouwteampartner geselecteerd waarmee we een ondervloeiingssysteem uitwerken.'

Beregeningsspecialist Aquaco is ook actief in de hockeywereld. Dankzij slimme sensoren gebruiken de door dit bedrijf geïnstalleerde sproeiertypes, die sectorsturing hebben in plaats van sturing op tijd, tegenwoordig al vijftig procent minder water en stroom. Dit geldt zowel voor inbouw (VP3-SC) als voor standpijpsproeiers (P2s-plus). Henno den Engelse, adviseur berekeningstechniek van Aquaco: 'Wij streven ernaar om zo min mogelijk water te gebruiken. Onze VP-sproeier is hier een goed voorbeeld van. Werd er voorheen 7 kuub op een hockeyveld gespreid in twaalf minuten, nu is dat nog maar 3,5 kuub in zes minuten.' Hij constateert dat er voor gebruikers nog wel een slag te maken is op het gebied van watergebruik, met name tussen de oren. 'Mensen moeten niet altijd automatisch op die knop drukken. Je moet je altijd afvragen of het wel echt nodig is.'

Gosewin Bos

Jan Coppens

Seth van der Wielen

4 min. leestijd

HOCKEY

Standpaalsproeier (foto: Aquaco)

Matthijs Verhoef

Henno den Engelse

Den Engelse zegt dat zijn bedrijf zich ervan bewust is dat de nieuwe richting die de FIH is ingeslagen effect zal hebben. 'Het zal nog wel even duren voordat beregening niet meer nodig is voor hockeywervelden. Daarom is het belangrijk dat zolang er water gewenst is op deze velden we dit zo efficiënt mogelijk doen. Sectorgestuurde sproeiers kunnen daaraan een bijdrage leveren door minder verbruik van water en stroom. Zolang er nog beregeningsinstallaties voor hockey in bedrijf zijn, zal onderhoud en service nodig zijn.' Het water voor hockeyvelden kan komen uit oppervlaktewater, bronwater, buffers of uit de waterleiding. Naar schatting een derde van de clubs kiest nog voor die laatste optie. Dat is vaak een financiële afweging, omdat water in Nederland maar ongeveer een euro per kuub kost. Investeren in allerlei andere wateroplossingen is een stuk duurder. Den Engelse: 'Bij projecten is iedereen het er in het begin meestal wel over eens dat er geen leidingwater gebruikt moet worden, maar vaak wint de portemonnee het toch van de duurzame gedachte. Dat vind ik wel lastig en jammer. Aquaco kan immers zonder

'Mensen moeten niet altijd automatisch op die knop drukken. Je moet je altijd afvragen of het wel echt nodig is'

problemen alle alternatieven voor leidingwater aanbieden. Er is dan vaak hulp van de overheid nodig om dit te realiseren.'

Geen watergebruik

Matthijs Verhoef, salesmanager hockey bij CSC Sport, vertelt dat zijn bedrijf de afgelopen jaren ook op zoek is gegaan naar systemen waarmee hockeyverenigingen minder afhankelijk zouden worden van leidingwater. 'Wij hebben voor diverse gemeenten en verenigingen met succes waterbergingsystemen gebouwd, waardoor sportparken op dit gebied zelfvoorzienend kunnen zijn. Te den-

ken valt aan de opvang van regenwater met kratten of gesteente onder de velden.' CSC Sport blijft ook zoeken naar velden waarbij geen watergebruik meer nodig is en heeft daarvoor een veelbelovende pilot opgezet. Bij het drukken van dit blad kon Verhoef hier nog niks over vertellen, maar de kans is groot dat hierover inmiddels wel op onze website gepubliceerd is als u dit verhaal leest.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!